

Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:

Agenda nr:

Onderwerp: Normenkader toegankelijkheid

Portefeuillehouder(s) Wethouder Schouw
Wethouder Verwijmeren

Van: Jeffrey Broeders

Telefoonnummer: 4515

Email: jeffrey.broeders@etten-leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel

1. Het Normenkader Toegankelijkheid inclusief bijlagen vast te stellen.

Inleiding

Vanuit het VN Verdrag Handicap dient alle openbare ruimte toegankelijk te zijn voor mensen met een beperking. Ook als gemeente hebben we daarin een rol. Een goed toegankelijke openbare ruimte is als actiepoint opgenomen in de Woonzorgvisie 2024-2029 die de raad in april 2024 vaststelde. Daarom stellen we een normenkader toegankelijkheid op.

Het normenkader bevat alle afspraken en definities over toegankelijkheid van openbare ruimte en richt zich vooral op waar we rekening mee moeten houden. De uitwerking in details verwerken we in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Ook staan er details in het normenboek en het moederbestek. Al die documenten gebruiken we bij de aanleg en (her)inrichting van openbare ruimte.

We besteden specifiek aandacht aan (loop)routes en bijzondere plekken. Die staan zowel in dit beleidsplan als in het Verhardingenplan. In dit normenkader bepaalden we de locaties, in het Verhardingenplan staat het aangepaste beheerniveau voor deze locaties.

Beoogd effect en evaluatie:

Het toegankelijker maken van de gemeente door bij inrichting en herinrichting van openbare ruimte rekening te houden met alle richtlijnen voor toegankelijkheid. Op projectniveau en in algemene zin betrekken we ervaringsdeskundigen. We gebruiken de opmerkingen en de meldingen die ervaringsdeskundigen aan ons doorgeven om situaties te verbeteren.

Daarnaast volgen we de regelgeving zodat we onze uitgangspunten kunnen actualiseren.

Argumenten

1.1. We vinden toegankelijkheid belangrijk

In Etten-Leur willen we dat iedereen mee kan doen. Toegankelijke openbare ruimte is daarin erg belangrijk. Via de openbare ruimte gaan mensen naar andere plekken en dat willen we zo comfortabel als mogelijk maken.

1.2. We werken volgens het VN-verdrag Handicap en sluiten aan bij de woonzorgvisie 2024-2029

Het VN-verdrag Handicap zorgt ervoor dat iedereen aan toegankelijkheid moet werken. In dit geval gaat het om de openbare ruimte. Door in de documenten die voor ontwerp en uitvoering gebruikt worden ook de regels voor toegankelijkheid op te nemen gaat de openbare ruimte stapsgewijs voldoen aan de vereisten uit het VN-verdrag Handicap. Met dit normenkader sluiten we ook aan op de Woonzorgvisie 2024-2029, waarin toegankelijkheid een actiepoint is.

Alternatieven/varianten

1.1. Er zijn geen alternatieven

We vinden het belangrijk dat iedereen mee moet kunnen doen. Daarmee geven we ook invulling aan het onderdeel zelfstandigheid uit het VN-verdrag Handicap. Mensen met een beperking moeten zo veel mogelijk zelfstandig kunnen leven en daarbij zo min mogelijk afhankelijk zijn van andere mensen of diensten. Een toegankelijke openbare ruimte zorgt ervoor dat we de afhankelijkheid van mensen en diensten kleiner maken.

Kanttekeningen en risico's

1.1. We gaan ermee aan de slag, niet alles is nu optimaal

Om heel Etten-Leur toegankelijker te maken kost tijd. We doen dat in fases, meestal als we een straat vernieuwen. Het kan dus voorkomen dat er situaties zijn die nog niet geoptimaliseerd zijn. We zorgen er steeds voor dat het beheer van de openbare ruimte op orde is.

We zien deze aanpak als een langer lopend traject waarin we:

- Regels en afspraken borgen in documenten die we voor ontwerp en uitvoering van openbare ruimte gebruiken. Zo wordt nieuwe en vernieuwde openbare ruimte direct toegankelijk.
- Voor specifieke (loop)routes en bijzondere plekken een plan van aanpak maken om die op korte of middellange te verbeteren. Daarbij betrekken we ervaringsdeskundigen.
- Kortetermijnmaatregelen nemen op plekken waar eenvoudig verbetering te realiseren is.
- Meldingen over toegankelijkheid van openbare ruimte opvolgen en doorlopend ervoor zorgen dat de (loop)routes voldoen aan het afgesproken niveau.

Toelichting

Financieel

Aanleg en beheer van openbare ruimte regelen we in het verhardingenplan. Voor het plan van aanpak om routes toegankelijker te maken doen we bij de kadernota 2027 een voorstel aan de gemeenteraad. We verwachten een eenmalige investering voor de aanpak van (loop)routes en plekken, te betalen vanuit het investeringsplan en de *Reserve herstel trottoirs* die we oprichten in het Verhardingenplan.

Juridisch

We volgen de afspraken voor het aanleggen en beheren van verhardingen.

Personeel

Het extra personeel dat nodig is namen we op in het raadsvoorstel voor het verhardingenplan.

Duurzaamheid

People

Dit normenkader zorgt ervoor dat het vanzelfsprekender wordt dat iedereen kan meedoen in de openbare ruimte. Dat is in fysiek en sociaal opzicht een verbetering. De maatregelen die we nemen om het voor mensen met een beperking comfortabeler en veiliger te maken de openbare ruimte voor iedereen prettiger.

Planet

Bij het inrichten van gebieden kan het voorkomen dat we met een beperking geen rekening hielden. Aanpassing en uitwisseling van materialen is dan nodig. Met de verwerking van de regels over toegankelijke inrichting willen we aanpassing en uitwisseling voorkomen en het waar mogelijk direct helemaal goed uitvoeren. Dat is duurzaam en het scheelt dat mensen twee keer moeten wennen aan een situatie.

Profit

Hoe meer mensen zelfstandig mee kunnen doen, hoe minder zij afhankelijk zijn van allerlei voorzieningen. Daarom zetten we in op toegankelijkheid voor iedereen in Etten-Leur en werken daar in fases naartoe.

Planning

We verankeren na de besluitvorming alle uitgangspunten en regels in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte, het normenboek en het moederbestek. Bij inrichting en herinrichting van straten werken we daar doorlopend mee. Als het nodig is voeren we updates door.

Daarnaast starten we na de besluitvorming met het maken van een plan van aanpak voor de (loop)routes en bijzondere plekken. Dan kunnen we bij de kadernota 2026 een voorstel voor de kosten aanleveren.

Tot slot voeren we de beheeracties en snelle aanpassingen die we kunnen doorvoeren vanuit beheer en onderhoud van de verhardingen door, zodat we op de (loop)routes direct verbetering zichtbaar maken.

Communicatie en participatie

Participatie

We betrekken de collega's van het sociaal domein en wonen. We organiseerden een gesprek met een ervaringsdeskundige. Daarnaast ontvingen we een schriftelijke reactie van een andere ervaringsdeskundige. We bespraken de (loop)routes en bijzondere plekken ook met de Werkgroep Fysiek Domein van de gemeenteraad.

Communicatie

We willen ervaringsdeskundigen bij projecten betrekken en zullen daar in de toekomst actief oproepen voor doen. Daarnaast zullen we, als we een (loop)route aanpakken, daarover communiceren.

Omdat een deel van toegankelijkheid ook komt door het gedrag van anderen kunnen we daar ook nog gericht op communiceren. We houden daarvoor in de gaten welke onderwerpen zich aandienen en maken dan een plan met afdeling communicatie.

Bijlagen

1. Normenkader toegankelijkheid met overzichtskaart beheerniveaus
2. Verslag participatie ervaringsdeskundigen

Etten-Leur, 30 september 2025

burgemeester en wethouders,

N.J. (René) Reijngoudt
gemeentesecretaris

drs. M.C. (Marina) Starmans-Gelijns
burgemeester